

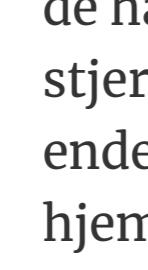
Foto: KOMMENTER

DEL

FOR 10 DAGER SIDEN

Keep calm, don't carry on

Aldri har så mange hatt så få å takke for så lite.

STIAN BROMARK

80 plass 144 innlegg 152 kommentarer

Sist helg ble tilbrakt i London. Egentlig for å se Chelsea valse over Everton på hjemmebane, men det ble vanskelig å ignorere at byen syns det var viktigere å markere 100-årsdagen for slutten på 1. verdenskrig, 11. november klokka 11.

Fotballkampen ble innledet med ett minuttst stillhet. Ja, selv Big Ben – som har vært stille siden renoveringen startet i august i fjor – røte på bjellerne i ellevetet. Theresa May og Jeremy Corbyn sto side om side da de la ned blomsterkranser i Westminster, og etterpå satt de side om side under minnegudstjenesten. Det var brexit-timeout og rørende på en litt rær måte.

Dagen før besøkte vi Winston Churchill-museet i samme nabolog. Museet er en hyllest til britenes aller flinkeste sigarøyker, men er også et mektig mausoleum over landets fordums storhet; kriger, kolonier, modige menn, selvoppfredende kvinner, revejaktt, GT, lorder og longetter.

London er en livaktig by og Storbritannia har mye bra for seg, bevares, men man tar seg støtt og stadig i å tenke som man ofte gjør i USA: Her er det jaggu mye som ikke er på stell. «Cool Britannia», som slagordet så optimistisk het ved millenniumsskiftet, er blitt erstattet av «Broken Britain».

Leste du denne? [Slik har Brexit bygget seg opp til kaos](#)

London har trendy nabolog, grandiose palasser og Spandau Ballet, men de har også T-baner som burde blitt byttet ut for lengst, losslite 3-stjerners hoteller som ville blitt stengt på flekken i siviliserte land, endeløse køer over alt fordi de opererer med teknologi vi forlot her hjemme i 1732. Og den massive overvåkingen, advarslene på veggene som forsikring mot å bli saksøkt og den konstante påminnelsen om at du skal mistenke din neste for å være en terrorist. Slik sprer man frykt og skaper mistillit. Ikke rart 63 prosent av britene mener alt var bedre for og bare 21 prosent mener alt er bedre nå.

Det første som slo meg da vi landet igjen i Oslo, var: Jaggu, her er alt på stell. Norge virker.

Det er urettferdig å sammenligne store USA og middels Storbritannia med lille Skandinavia, men det er vanskelig å fri seg fra tanken om at de dysfunksjonelle sidene ved USA og Storbritannia handler om politiske veivalg. De kunne valgt Corbyn, men de valgte May, om man vil.

For de valgte Margaret Thatcher i 1979, og siden har det gått nedover. Som i USA siden 1981, med Ronald Reagan. De økonomiske og politiske endringene de satte i gang var så sterke at ingen Labour-regjering eller demokratpresident siden har grep å reversere dem, kanskje av mangl på oppriktig interesse. Så kom Brexit og Trump og de angra litt på at de ikke hadde lukta kaffen tidligere.

Siden sammenligningen er så urettferdig, lar vi den britiske økonomen Richard Blundell gjøre det i stedet. Nylig besøkte han København for å bygge opp Copenhagen Business Schools satsing på sikkerhetsforskning. I Weekendavisen sammenligner han de økonomiske utvekslingsstrekene for de med lavest inntekt i USA og Storbritannia med Skandinavia.

Ufaglærte arbeidere har siden 1975 opplevd en reallønnsnedgang i Storbritannia og USA. Da tjente de 16 dollar i timen, i dag 10 dollar. I tillegg er det blitt færre jobber, og arbeidsuka er blitt kortere. Den ufaglærte, hvite mann har ergo 20 prosent mindre å rutte med i dag enn i 1975. I samme periode har de rike og den øvre middelklassen blitt ekstremt mye rikere. De 10 prosent rikeste i Storbritannia i dag har gjennomsnittlig 315 ganger så stor husholdningsformue som de 10 prosent fattigste.

I Danmark har de ufaglærte fulgt lønnsveksten til samfunnet for øvrig, det er få arbeidsledige blant dem og de er mer tilfredse med jobben enn de fleste andre, selv de utdanna. Sukssessen skyldes sosiale sikkerhetsnett, fleksibel arbeidstakke, etterutdanning med mer, men det interessante i denne sammenheng er hva tilbakegangen gjør med folk – og samfunn.

Folk som opplever urettferdighet over tid blir fysisk og psykisk syke, og det krever bare grunnlag i hobbypsykologi for å sløkke at dette smitter over på hvordan disse menneskene virker i det offentlige rom. De bryr seg mindre, tar ikke ansvar, lukker seg inne i seg og sitt. En ond sirkel, som skaper mer mistillit og mer frykt. «Orden i økonomien er jo en del av gulvet i våre liv. Hvis gulvet er råttent, er det fængnet å pusse opp på loftet», som psykolog Tormod Bøe har formulert det.

Det er storveies å dyrke gamle bedrifter og ornamentrike bygninger, men en kriger anno 2018 burde lytte til den britiske tenketanken IPPRs rapport fra september, som etterlyste en radikal endring av den økonomiske politikken i landet for å øke levestandarden til de som er forbipått. Rapporten etterlyste drastiske reformer à la Labours gjennreising av landet etter annen verdenskrig og Thatchers omveltninger på 1980-tallet.

Kampen endte for øvrig 0–0, som jo viser at klassebevisste underdoger som Everton kan slå privilegerte vestkantlag som Chelsea dersom spillereglene er like.

Stian Bromark er redaktør i Agenda Magasin og Res Publica forlag.

[nyemninger](#) [meninger](#)

Blir du med i debatten?

Vi ønsker at Nye Meninger skal være en plattform for opplyst og engasjert debatt. Vær saklig og unngå personangrep. Overtramp vil føre til slettning og kan føre til utestenging. Les mer om retningslinjene våre [her!](#)

4 kommentarer

Sorter etter [Eldest](#)

Ola Testie

Er det ikke godt gjort å mestre slike spagatøvelser? Jeg mener, som når presumptivt oppgående mennesker med påstått demokratiske idealer offentlig støtter en fotballklubb som er leketøy til Abramovitsj som er utalt motstander av demokrati, menneskerettigheter og liknende toys? Som støtter invasjon av naboland, undertrykkelsen av en hver opposisjon i eget land. Assads bombing og gassing av egen befolkning, myrdene av homofille i eget land, forsek på undergraving av demokratiske prosesser i de fleste vestlige land. Det må kunne gå an å se noen åpenbare sammenhenger, selv for fotballsupportere. At denne klubben i sin tid valgte å selge seg til en slik type som Abramovitsj, at idrettsutøvere velger å medvirke i hans virksomhet, at supportere er helt blinde for eiers politiske holdninger er meg en gâté. Når man så går ut på Agendas grunnlag for å skrive kritisk om britisk hverdag, økonomi og demokrati må det føre til forferdelig smerte i skrittet, må det ikke?

Liker · Svar · 1 · 1 u

Agathe Agathe

hej jeg er Agathe
kunde- og kommunikasjonsleder ved IFNU-SERVICE-FINANCE.
Vi tar sikte på å finansiere prosjekter og gi lån trygt med en prosentandel fra 2 til 6%

så ta kontakt med oss på vår e-postadresse for informasjon om vår finansieringsjeneste
servicesabin02@gmail.com

Liker · Svar · 1 · 1 u

Programlegg for Facebook-kommentarer

Les også

Manglende forståelse

«Gode strategier mot oljeutsipp holder ikke når de matches med små ressurs...

Tannkremen som er helt uten allergener og mikroplast

Eterfabrikk-utbygging uforenlig med vern

Arbeiderklassen er «kraftig underrepresentert og usynliggjort» – og dessute...

Nyhett! Skreddersydd for menn med prostataproblemer

STROSSLE

FØLG OSS

SJEFREDAKTØR OG ADMINISTRETRENDE DIREKTØR: EIRIK HOFF LYSHOLM
DET ØJORES OPPMERKSOM PÅ AT DENNE NETTSIDEN REGLMESSIG BLIR INNSAMLET OG LAGRET AV NASJONALBIBLIOTEKET. NETTSIDEN VIL KUN BLI GJORT TILGJENGELIG SOM KILDEMATERIALE FOR FORSKING OG DOKUMENTASJON.

OM COOKIES (INFORMASJONSKAPSLER)

© COPYRIGHT 2015 DAGSAVISEN

STROSSLE

STROSSLE